

HÍVOM A CSALÁDOKAT Májusban, Szent Erzsébet évében

Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestestvérek, kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!

Május: Szent Erzsébet szeretete (agapéja). Szent Erzsébet gyermekként játékos barátságban volt későbbi férjével, ebből a barátságból alakult ki őszinte, mély szerelmük. A jegyes és házas szeretet nem önmagának, hanem szerelmesének a javát akarja. Fölfedezi a másikat, kész érte áldozatot, lemondást vállalni, legyőzi önzését, törődik a másikkal és aggódik érte. Véglégességet akar, szerelme az örökkévalóságra irányul, mégpedig kettős értelemben: a kizárólagosság értelmében – „csak ez az egy ember” –, és az „örökre” értelmében. Állandó út a magába zárkozó én-ből az én szabad elajándékozására, az önátadásra, s éppen ezáltal önmaga megtalálására, sőt Isten megtalálására: „Aki meg akarja menteni az életét, el fogja veszíteni; aki pedig elveszíti, meg fogja azt találni” (Lk 17,33)

Egy kiváló természettudós mondta egyetemi előadásában, hogy a természet sok titkát megfejtette, megértette és meg tudja magyarázni, de azt, hogy hogyan alakulhat ki kölcsönös vonzalom egy férfi és egy nő között, meg nem értheti. Mind a férfiak, mind a nők olyan sokfélék, és olyan különbözőek, hogy annak a valószínűsége, hogy épp az a két ember találkozik, akik egymásban találják meg azt, ami belőlük hiányzik, rendkívül csekély. Sok tudós és művész sokféleképp igyekezett megmagyarázni, hogyan keletkezik, és mi is a szerelem, a szerelmes ember pedig csak a szerelemről tud: „A szerelem, a szerelem, / A szerelem sötét verem; / Beleestem, benne vagyok, / Nem láthatok, nem hallhatok.” (Petőfi Sándor: A szerelem, a szerelem ...) Az értelmező szótárak szerint a szeretet szónak sokféle jelentése van. XVI. Benedek pápa a Deus Caritas Est c. enciklikájában erről így tanít: „... e sokféle jelentés közül kiemelkedik a férfi és a nő egymás iránti szeretete, melyben a test és a lélek összjátéka szétválaszthatatlan, és az embernek a boldogság ígérését adja. Ez a szeretet ellenállhatatlannak látszik mint az általánosan értett szeretet őstípusa, amely mellett első látásra minden egyéb szeretet elhalványul. ... A férfi és a nő közötti szeretet, nem gondolkodásból és akarásból fakad, hanem az egész embert egyszer csak hatalmába veszi.” Szeretet, szerelem, boldogság – összefüggő fogalmak. A fellobbanó szerelem a boldogság ígérését adja, de az ígérést beváltani csak az igazi szeretet tudja.

Idézzétek fel szerelmetek titkát: hogy kezdődött, miként mélyült el? Egy gondolkodó figyelmeztetett: veszélyes, ha akármilyen nagy is a szerelem, de hiányzik belőle a szeretetet. Milyen jelekből lehet felismerni, hogy egy szerelemben jelen van a szeretet?

Hadd idézzem újra Szentatyánk nagybőjti üzenetét: „az Újszövetségben sokszor szereplő agape kifejezés annak az ajándékozó szeretetét jelenti, aki kizárólag a másik javát keresi; az erosz szó viszont annak szeretetét jelzi, aki birtokolni akarja, ami hiányzik neki, és egyesülni vágyik a szeretett személlyel.” A szeretethez legalább ketten kellene, az egyik, aki megszereti a másikat, ajándékot ad neki, a másik, aki erre válaszul megsokszorozva visszaad, és ez folytatódhat vég nélkül. Ha

megszakad a szeretet adás-kapás láncolata, az mindig megrázkódtatással jár. A legelső lépést Isten teszi meg minden ember felé, Ő szeretett minket először (vö. 1Jn 4,10), Ő ajándékozott meg minket életünkkel, életünk minden körülményével. „Minden ember úgy kerül ki Isten kezéből, mint egyszeri és megismételhetetlen teremtmény, aki soha nem cserélhető fel senki mással.” (A. Scola: Férfi+Nő) A méltó válasz arra az egyedi ajándékra, aki vagyok, az, ha megsokszorozva visszaadom, ha önmagamot a lehető legtökéletesebbre fejlesztve elajándékozom. Ha önmagunkba zárkozunk, ha mindent, amit kaptunk, magunknak akarunk megtartani, magunkra maradunk, értelmetlenné válik egész életünk. Ha az „én”-nel nem áll szemben a „te”, akinek adhat, akkor az „én” sem kaphat tovább, sőt, amit eddig kapott, az is értéktelenné válik.

Miben gazdagodtatok a kölcsönös ajándékozás által? Idézzétek fel alkalmakat, jeleneteket, mikor gyermekeitekben a szeretetre válaszolva megszületett a viszontajándékozó szeretet! Elevenítsetek fel történeteket, melyekben a szeretet nélküli élet szinte értelmetlenné vált, majd a szeretet által irányt talált!

A szerelmesek szeretete agapé és érosz egyszerre, mindent, önmagát is a másiknak adni akaró szeretet, és ugyanakkor a másikat teljesen befogadni akaró, vele mindenben egyé válni vágyó szeretet. „Fa leszek, ha fának vagy virága. / Ha harmat vagy: én virág leszek. / Harmat leszek, ha te napsugár vagy... / Csak, hogy lényünk egyesüljenek.” (Petőfi: Fa leszek, ha...) A teljes és tökéletes önátadás nem ismer határt, korlátot sem időben, sem mértékben. Emancipált, „felvilágosodott” fiatalok néha hangoztatják, ők nem igénylik a másiktól a teljes önátadást, maguk sem törekszenek rá, inkább meg akarják tartani szabadságukat, függetlenségüket. Azt állítják, felelősséggel csak a következő 5-10 évről nyilatkozhatnak, a visszaközös jogát mindig fenntartják maguknak és megadják a másinak. Amikor aztán kiderül, hogy a boldogság ígérete így nem teljesedhet be, akkor hibáztatnak mindenkit, a másikat, a körülményeket, az elavult társadalmi légkört. Figyeljétek meg a boldog öreg házasságokat, ketten szinte egyé váltak, egymás nélkül el sem tudják képzelni magukat. „Én sem volnék, ha nem volnál, / ha te hozzám nem hajolnál, / te sem volnál, ha nem volnék, / ha én hozzád nem hajolnék. (Kányádi Sándor: Két nyárfa).

Az elkötelezettség nélküli párkapcsolatokból nem szabadság fakad, hanem örökös kiszolgáltatottság. Az életre szóló elköteleződés felszabadít, boldoggá tesz. Beszéljétek ezzel kapcsolatos tapasztalataitokról! Próbáljátok megfogalmazni, miért nem lehet soha az élettársi viszony alternatívája a házasságnak!

Hívom a családokat, ne fájódnak el kölcsönös ajándékká válni egymás számára!

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke,
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke